

مؤسسه حمیده برمکی برای ماکمیت قانون
Hamida Barmaki Organization for the Rule of Law

تفاهم‌نامه همکاری مؤسسه حمیده برمکی برای ماکمیت قانون با کمیسیون دسترسی به اطلاعات

مقدمه

مؤسسه حمیده برمکی برای حاکمیت قانون یکی از نهادهای فعال در جهت تحکیم حاکمیت قانون در کشور می‌باشد. این نهاد توانسته است تا در همکاری با ساختارهای دولتی، نهادهای جامعه مدنی و موسسات اکادمیک داخلی و خارجی، برنامه‌های ارزشمندی را در ترویج ارزش‌های قانونمداری در افغانستان راه اندازی نماید. مؤسسه حمیده برمکی یکی از کاراترین نهادهای مدنی در کشور است که در دوران پسا طالبان، برنامه‌های مستمر ظرفیت‌پروری، دادخواهی، هماهنگی و تحلیلی را پیرامون جایگاه قانون اساسی در افغانستان راه‌اندازی نموده است. در سلسله این برنامه‌ها، مؤسسه حمیده برمکی توانسته است از شخصیت‌های برجسته اکادمیک، تحلیلگران به نام، پژوهشگران حرفوی و دانشمندان علوم حقوقی، برای تعمیم ارزش‌های حاکمیت قانون استفاده برد. از همین‌رو مؤسسه حمیده برمکی سمپوزیم‌های تحقیقی، تحلیلی و ترویجی، سمینارهای آموزشی، کارگاه‌های مشترک کاری میان نهادهای دولتی و ساختار های مدنی، گفت‌ووشنودهای علمی و دانشگاهی و برنامه‌های مفید رسانه‌ای راه اندازی کرده است.

افغانستان برای نخستین بار در تاریخ ۱۳۹۳/۷/۲۶ قانون دسترسی به اطلاعات، را تصویب کرد. این قانون، حق دسترسی به اطلاعات موجود در ادارات را به رسمیت شناخت. قانون مذکور در ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ بعد از تعدیلات به اساس فرمان تقنینی محمد اشرف غنی، رئیس جمهوری اسلامی افغانستان توشیح شد؛ بعداً این قانون به تاریخ ۲۸ میزان ۱۳۹۸ با تصویب پارلمان و توشیح رئیس جمهور دوباره تعدیل گردید. کمیسیون دسترسی به اطلاعات، به تاریخ ۹ جدی ۱۳۹۷ بعد از معرفی اعضای جدید رسماً کار خود را آغاز نمود. این قانون در روشنایی حکم ماده پنجاهم قانون اساسی افغانستان وضع و فرایند دسترسی همه ی شهروندان را به اطلاعات تسهیل نموده است. قانون دسترسی به اطلاعات براساس سنجش نهاد بین المللی مرکز دموکراسی و قانون مطابق با معیارهای جهانی، جایگاه نخست را در رده بندی جهانی کسب نموده است.

کمیسیون دسترسی به اطلاعات، به اساس ماده هجدهم قانون دسترسی به اطلاعات ایجاد گردیده که پنج تن اعضای آن به اساس حکم فرمان شماره ۱۰۶ مؤرخ ۱۳۹۷/۹/۱ مقام محترم ریاست جمهوری اسلامی افغانستان، قبل از تعدیل قانون توسط شورای ملی تعیین گردیده اند. این کمیسیون به منظور پیشبرد کارهای خویش دارای دارالانشاء می باشد که تمام امور اداری و اجرایی را به پیش می برد.

بر اساس این تفاهمنامه کمیسیون دسترسی به اطلاعات به عنوان نهاد سکتوری با مؤسسه حمیده برمکی که تطبیق کننده ی اصلی پروژه آگاهی دهی از قانون اساسی می‌باشد، همکاری خواهد داشت.

هدف

هدف از این تفاهم‌نامه ایجاد مؤثریت و شفافیت بیشتر در برنامه های آگاهی دهی از قانون اساسی و تنظیم چارچوب همکاری میان موسسه حمیده برمکی برای حاکمیت قانون و کمیسیون دسترسی به اطلاعات می‌باشد.

ماده اول: مبنا

این تفاهمنامه بر مبنای رهنمودهای وزارت اقتصاد در راستای انتخاب نهاد سکتوری در تطبیق پروژه‌ها میان موسسه حمیده برمکی برای حاکمیت قانون و کمیسیون دسترسی به اطلاعات امضاء می‌گردد.

ماده دوم: اختصار

موسسه حمیده برمکی برای حاکمیت قانون در این تفاهمنامه بنام موسسه و کمیسیون دسترسی به اطلاعات کمیسیون یا اداره سکتوری یاد می‌گردد.

۱) طرفین این تفاهمنامه تلاش خواهند کرد تا حمایت کامل خود را در تطبیق برنامه‌های آگاهی‌دهی از قانون اساسی بر اساس تکلیف‌های که در ماده ۳ و ۴ این تفاهم‌نامه درج گردیده تکمیل نمایند.

۲) در صورت لزوم، تغییر یا تعدیل در یکی از مواد تفاهم‌نامه با موافقت طرفین صورت می‌گیرد.

۳) برنامه‌های آگاهی‌دهی از قانون اساسی (تمام وقت) است که از ساعت ۸:۳۰ صبح شروع الی ۲:۳۰ بعد از ظهر ختم می‌گردد. این برنامه‌ها اشتراک کنندگان را اجازه می‌دهد از موضوعاتی که در هر یک از برنامه‌های آگاهی‌دهی در چوکات این پروژه تدریس می‌گردد مستفید گردند.

۴) برنامه‌های آگاهی‌دهی از ماه اگوست ۲۰۲۰ (اسد ۱۳۹۹) آغاز شده و در آخر ماه اگوست ۲۰۲۲ (اسد ۱۴۰۱) پایان می‌یابد.

ماده چهارم: مکلفیت‌های مؤسسه

مکلفیت‌های مؤسسه در چارچوب برنامه آگاهی‌دهی از قانون اساسی افغانستان شامل موارد ذیل می‌گردد:

- تنظیم پلان عمومی برنامه‌های آگاهی‌دهی از قانون اساسی و شریک‌سازی آن با اداره سکتوری، جهت اتخاذ تدابیر نظارتی؛
- در نظر گرفتن یک ساعت درسی برای قانون دسترسی به اطلاعات در جریان هر برنامه آموزشی سه روزه
- فراهم‌سازی زمینه‌ی نظارت برای تیم نظارتی اداره سکتوری عندالمطالبه در مرکز و ولایات؛
- شریک‌سازی آجندا، مواد درسی و پرزنتشن‌های آموزشی قانون اساسی با اداره سکتوری؛
- تدویر برنامه‌های ارتقای ظرفیت مسلکی در سطح عالی و حمایت از ارتقای کادری کمیسیون از طریق پروژه‌های آگاهی‌دهی از قانون اساسی؛
- اعلان آماده‌گی برای اجرای برنامه‌های آموزشی طی مکتوب رسمی؛
- ترتیب و تنظیم مواد درسی برای برنامه‌های آموزشی قانون اساسی به زبان‌های ملی و تکثیر آن به تعداد اشتراک کنندگان هر برنامه آموزشی؛
- استخدام اساتید مجرب ملی برای هر یک از برنامه‌های آموزشی و تأمین مخارج مالی آن‌ها که شامل مزد، مصارف ترانسپورتی، بود باش و غیره می‌گردد؛
- تهیه غذای (ظهر) و جای برای اشتراک کنندگان برنامه آموزشی آگاهی‌دهی از قانون اساسی (اعاشه و اباطه)؛
- در صورت نیاز معرفی آموزگاران مؤسسه به کمیسیون جهت فراگیری برنامه آموزشی در مورد حق و قانون دسترسی به اطلاعات؛
- همکاری در توزیع قانون دسترسی به اطلاعات و سایر مواد تبلیغاتی برای اشتراک کنندگان برنامه
- مؤسسه مکلف به ارائه‌ی گزارش از پیشرفت کار پروژه در هر شش ماه به کمیسیون می‌باشد.

ماده پنجم: مکلفیت‌های کمیسیون

مکلفیت‌های کمیسیون در چارچوب برنامه آگاهی‌دهی از قانون اساسی افغانستان طبق این تفاهم‌نامه شامل موارد ذیل می‌گردد:

- تهیه و ترتیب جزوه آموزشی در زمینه حق دسترسی به اطلاعات؛
- تهیه و ترتیب پرزینتیشن از حق و قانون دسترسی به اطلاعات؛
- در صورت نیاز برگزاری برنامه آموزشی برای آموزگاران مؤسسه؛
- تهیه و تدارک قانون دسترسی به اطلاعات و سایر مواد تبلیغاتی برای اشتراک کنندگان برنامه‌ها در سطح کابل و ولایات؛
- نظارت و ارزیابی از برنامه‌های آموزشی قانون اساسی شامل در پروژه؛
- تصدیق رسمی از تطبیق برنامه‌ها؛
- تأیید گزارش‌های پیشرفت از پروژه؛
- همکاری در قسمت معرفی کادرها جهت ارتقای ظرفیت کادری که از جانب مؤسسه در بخش قانون اساسی راه اندازی می‌گردد؛
- کمیسیون در مدیریت و تطبیق برنامه‌های اتخاذشده در پروژه مذکور مسئولیت ندارد.

ماده ششم: انفاذ

- این تفاهم‌نامه در دو نقل ترتیب و هردو از ارزش یکسان برخوردار بوده و از تاریخ امضای آن (۱۳۹۹ / ۷ / ۸) نافذ و به مدت ۲ سال بعد از انفاذ دارای اعتبار می‌باشد.

سید حمید ضیاء

رئیس اجرائیه مؤسسه حمیده برمکی برای حاکمیت

قانون

عین‌الدین بهادری

رئیس کمیسیون دسترسی به اطلاعات